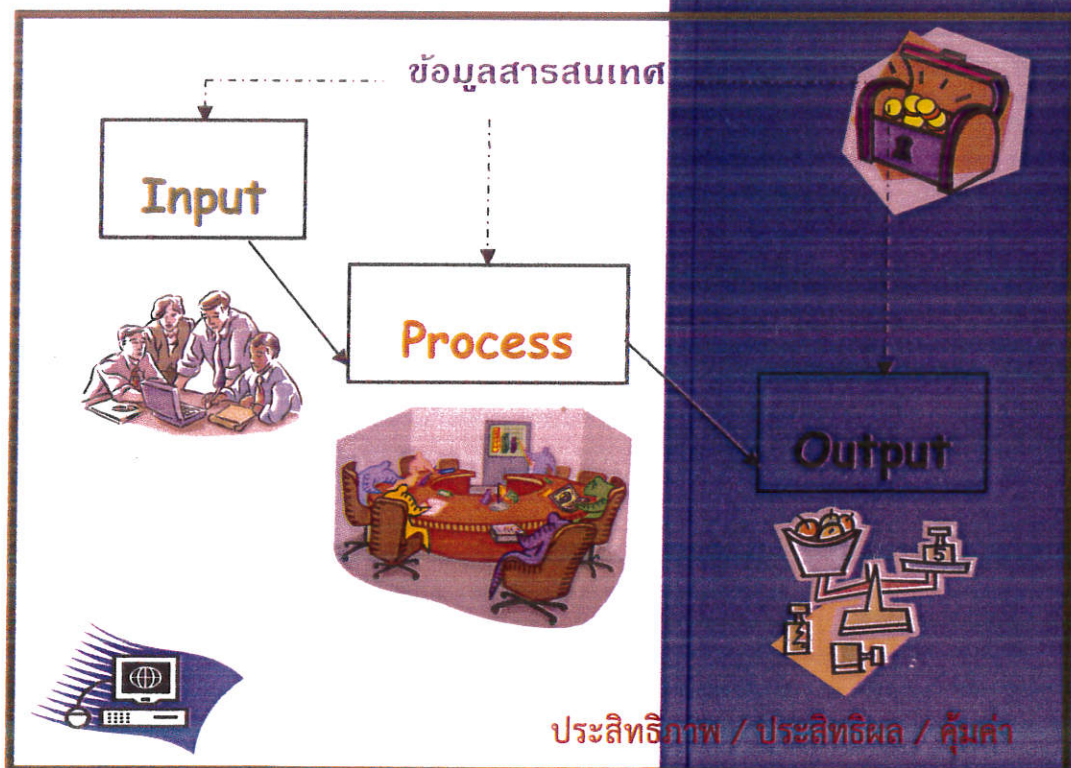

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก
อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

งาน/โครงการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก โทร. ๐๕๒-๓๑๕๘๙๐
ที่ นก. ๗๑๕.๐๑ / ๑๒๒๕ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖
เรื่อง รายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

เรื่องเดิม

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ตามมาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มี การตรวจสอบภายในการควบคุมและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และปัจจุบันกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่องหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แล้วนั้น

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้อพิจารณา

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วให้นำเสนอผู้บริหารสูงสุดเพื่อพิจารณาผลการติดตามและประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก หากพิจารณาแล้วเห็นชอบขอโปรดลงนามตามเอกสารแนบท้าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

(นายอานัติ สุทธิสอน)

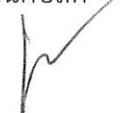
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

(นางกานต์พิชชา ทำสวน)

หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

(นางกานต์พิชชา ทำสวน)

หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

ความเห็นของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

(นางอภิญญา แสนแก้ว)

นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ กำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามหลักเกณฑ์นี้ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดย อ่างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโคก จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

- ✚ หลักการและเหตุผล ๑
- ✚ วัตถุประสงค์ ๒
- ✚ ข้อมูลพื้นฐาน ๒
- ✚ โครงสร้างหน่วยงาน ๑๓

บทที่ ๒ การบริหารจัดการความเสี่ยง

- ✚ การบริหารจัดการความเสี่ยง ๑๔
- ✚ นิยามการบริหารจัดการความเสี่ยง ๑๕
- ✚ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการความเสี่ยง ๑๗
- ✚ การบูรณาการกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๑๘

บทที่ ๓ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

- ✚ การวิเคราะห์องค์กร ๑๙
- ✚ การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒๔
- ✚ การระบุความเสี่ยง ๒๕
- ✚ การประเมินความเสี่ยง ๒๖
- ✚ การตอบสนองความเสี่ยง ๓๐
- ✚ การติดตามและทบทวน ๓๐
- ✚ การสื่อสารและการรายงาน ๓๑

บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

- ✚ กรอบแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ๓๓
- ✚ โครงการ/กระบวนการงานกิจกรรมที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ ๓๔

บทที่ ๑ บทนำ

- อำนาจหน้าที่
- โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก
- ยุทธศาสตร์การพัฒนา

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีวัตถุประสงค์หลักให้ส่วนราชการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สุข และผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของภารกิจ หรือโครงการที่ส่วนราชการดำเนินการ การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นวิธีการคาดการณ์เหตุการณ์ และปัจจัย ที่อาจเป็นปัญหา และอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถ บรรลุตามเป้าหมาย และส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิด ความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายเพื่อผลักดันให้ หน่วยงานภาครัฐ มีการปรับปรุงการทำงาน ยกย่องการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง และกำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับ ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) โดยนำเครื่องมือทางการบริหารต่างๆ มา ผนวกไว้ในประเด็นการประเมิน ตามเกณฑ์ PMQA ในหมวดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับหมวด ๒ การวางแผนเชิง ยุทธศาสตร์ กำหนดให้ส่วนราชการต้องมี การวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อ เตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะ เกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุม ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกัน และควบคุมปัญหาในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อกระทบต่อการปฏิบัติ ราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ดังนั้น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก มีการดำเนินการ บริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้แต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ตามคำสั่งที่ ๔๘๒ /๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง กำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง การรายงาน และการติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกำหนดแนวทางข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งต่อมาได้มีคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่ ๔๘๒ /๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ ป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุก กระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการ กำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัย การเงินของคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุม ภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบ โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ (Enterprise Risk Management-Integrated Framework) ของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ตามหลักเกณฑ์ (COSO ERM) ซึ่งได้ให้คำจำกัดความของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านโคก ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อทำ ให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กร แผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงฉบับนี้ จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) ประกอบกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบริหารความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก
๒. เพื่อให้การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒
๓. เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการที่สำคัญ/เชิงยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ และกระบวนการที่สำคัญเป็นการป้องกันความเสี่ยง ลดโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์
๔. เพื่อให้เกิดการรับรู้ตระหนักและเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับองค์กรและหาวิธีจัดการ ที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
๕. สร้างกรอบและแนวทาง ในการดำเนินงานให้แก่บุคลากร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
๖. เพื่อให้มีระบบในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง และเฝ้าระวังความเสี่ยงใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อบต. มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม(มาตรา ๖๖) มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา ๖๗ ดังนี้

๑. จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
๒. การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๓. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
๔. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๖. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
๗. คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา ๖๘ ดังนี้

๑. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
๒. ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
๓. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
๔. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
๕. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์
๖. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

- ๗. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- ๘. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- ๙. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
- ๑๐. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- ๑๑. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- ๑๒. การท่องเที่ยว
- ๑๓. การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควรในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติต่องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในกรณีนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ในส่วนของการบริหารงานนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดแบ่งการบริหารงานออกเป็น สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนต่างๆ ที่้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น โดยมีพนักงานส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็นการข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

นอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตต่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำ และเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ อบต.มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ ดังนี้

- ๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- ๒. การจัดให้มี และบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- ๓. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- ๔. การสาธารณสุขโรค และการก่อสร้างอื่นๆ
- ๕. การสาธารณสุขการ
- ๖. การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ

- ๗. คຸ້ມครอง คຸ້มแล และบຳรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดลື່อม
- ๘. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๙. การจัดการศึกษา
- ๑๐. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- ๑๑. การบຳรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- ๑๒. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- ๑๓. การจัดให้มี และบຳรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- ๑๔. การส่งเสริมกีฬา
- ๑๕. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- ๑๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- ๑๗. การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- ๑๘. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- ๑๙. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- ๒๐. การจัดให้มี และควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
- ๒๑. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- ๒๒. การจัดให้มี และควบคุมการฆ่าสัตว์
- ๒๓. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และ

สาธารณสุขสถานอื่นๆ

- ๒๔. การจัดการ การบຳรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดลື່อม

- ๒๕. การผังเมือง
- ๒๖. การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร
- ๒๗. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- ๒๘. การควบคุมอาคาร
- ๒๙. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๐. การรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยใน

ชีวิต และทรัพย์สิน

- ๓๑. กิจอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก มีภารกิจต่างๆ มากมายความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็ก แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนระดับตำบล หมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก เพื่อหาวิธีการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อภารกิจงานเพื่อลดโอกาสความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในพื้นที่ การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางที่ใช้ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ด้วยการคาดการณ์ล่วงหน้าในกรณีที่มีความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นจริงและนำแนวทางจัดการความเสี่ยงนี้ไปใช้ในดำเนินการ

๑. วิสัยทัศน์(Vision)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคกได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อเป็นสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายและคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นหรือบรรลุในอนาคตข้างหน้า ตำบลบ้านโคก เป็นตำบลขนาดกลางที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยยึดแนวทางวิถีชีวิตตามแบบมุสลิม ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ความคาดหวังในอนาคตต้องเป็นชุมชนที่สงบสุข น่าอยู่ และมีฐานะความเป็นที่ดี และสนองตามนโยบายของรัฐ จึงได้กำหนด วิสัยทัศน์ ดังนี้

“ชุมชนสะอาด สาธารณูปโภคครบครัน อนุรักษ์ประเพณี ยึดวิถีพอเพียง”

๒. ยุทธศาสตร์

๑. ด้านการพัฒนาด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
มีแนวทาง ดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนแม่บทชุมชน
- (๒) พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มอาชีพ OTOP
- (๓) พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนทั่วไป
- (๔) พัฒนาและส่งเสริมคุณภาพและผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์ และการตลาดแกสินค้าที่

ผลิตในชุมชน

- (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน
- (๗) สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ หรือการรวมกลุ่มในรูปแบบอื่น
- (๘) การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
- (๙) ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
- (๑๐) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
- (๑๑) การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและบริการท่องเที่ยว

๒. ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ท้องถิ่น มีแนวทาง ดังนี้

- (๑) ส่งเสริมการอนุรักษ์และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๒) ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและมลพิษต่าง ๆ
- (๓) พัฒนาและดูแลที่สาธารณะ เพื่อเป็นศูนย์สุขภาพชุมชน
- (๔) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- (๕) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
- (๖) พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
- (๗) ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขต อปท.

๓. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น มีแนวทาง ดังนี้

- (๑) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- (๒) พัฒนาศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
- (๓) สงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
- (๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว

- (๕) เสริมสร้างและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- (๖) สร้างเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
- (๗) จัดระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
- (๘) ส่งเสริมการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
- (๙) ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- (๑๐) ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อ
- (๑๑) สนับสนุนศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนท้องถิ่น
- (๑๒) ส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารจัดการ
- (๑๓) การพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๑๔) การพัฒนา บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๑๕) การประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพิจารณาข้อพิพาททางปกครอง
- (๑๖) การบริการประชาชน
- (๑๗) การส่งเสริม และสนับสนุนการกีฬา และนันทนาการ

๔. ด้านการพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีแนวทาง

ดังนี้

- (๑) ส่งเสริมพระพุทธศาสนา
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (๓) ส่งเสริมการจัดเทศกาล และงานประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว

๓. เป้าประสงค์

- ๑. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น
- ๒. ส่งเสริมอาชีพแก่คนในชุมชน เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้
- ๓. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๔. ส่งเสริมด้านการศึกษาที่มีคุณธรรม
- ๕. จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน และครอบคลุมทั่วพื้นที่
- ๖. ส่งเสริมด้านสาธารณสุข
- ๗. จัดให้มีการบริหารจัดการที่ดี รวดเร็ว โปร่งใส และก้าวทันเทคโนโลยี
- ๘. พัฒนาและส่งเสริมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ตัวชี้วัด

- ๑. ร้อยละ ๙๐ ความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๒. ร้อยละ ๗๐ ของทรัพยากรธรรมชาติที่ได้รับการอนุรักษ์และเพิ่มขึ้น
- ๓. ร้อยละ ๗๐ ของปริมาณขยะที่ลดลง
- ๔. ร้อยละ ๘๐ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาระบบสาธารณสุขปโภคและ

สาธารณสุขการ

- ๕. ร้อยละ ๙๐ ของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของอบต.
- ๖. ร้อยละ ๘๐ ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น
- ๗. ร้อยละ ๗๐ ของความพึงพอใจของประชาชนต่อการ ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความปลอดภัย

(๘). ร้อยละ...

- ๘. ร้อยละ ๙๐ ของความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ
- ๙. ร้อยละ ๙๐ ของเด็กที่ได้รับการศึกษา
- ๑๐. ร้อยละ ๘๐ ความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมงานประเพณีต่างๆ ที่อบต.จัดขึ้น

๕.ค่าเป้าหมาย

- ๑. ประชาชนได้รับบริหารด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
- ๒. ประชาชนมีความรู้และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม
- ๓. ประชาชนมีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ
- ๔. มลภาวะและสิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษทำให้ชุมชนน่าอยู่อย่างสงบสุข

๖.กลยุทธ์

- ๑. การพัฒนาตลาดสินค้าการเกษตรสู่สากล
- ๒. การพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร จุลภาคตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)
- ๔. การพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาป่า
- ๕. การพัฒนาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- ๖. การพัฒนาศักยภาพด้านการคมนาคมขนส่งและผังเมือง
- ๗. การพัฒนาคุณภาพด้านการสาธารณสุข
- ๘. การพัฒนาจัดการศึกษา กีฬาและนันทนาการ
- ๙. การพัฒนาการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความมั่นคงภายในชุมชน
- ๑๐. การพัฒนางานด้านสาธารณสุขชุมชน
- ๑๑. การพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- ๑๒. การสร้างความสามัคคี ความสมานฉันท์และมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

ท้องถิ่น

- ๑๓. การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการบริหารจัดการที่ดี
- ๑๔. การพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพบุคลากรท้องถิ่น
- ๑๕. การพัฒนาการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี
- ๑๖. การพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมประเพณีวิถีอีสาน

๗.จุดยืนทางยุทธศาสตร์

- ๑. การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- ๒. การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- ๔. การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- ๕. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

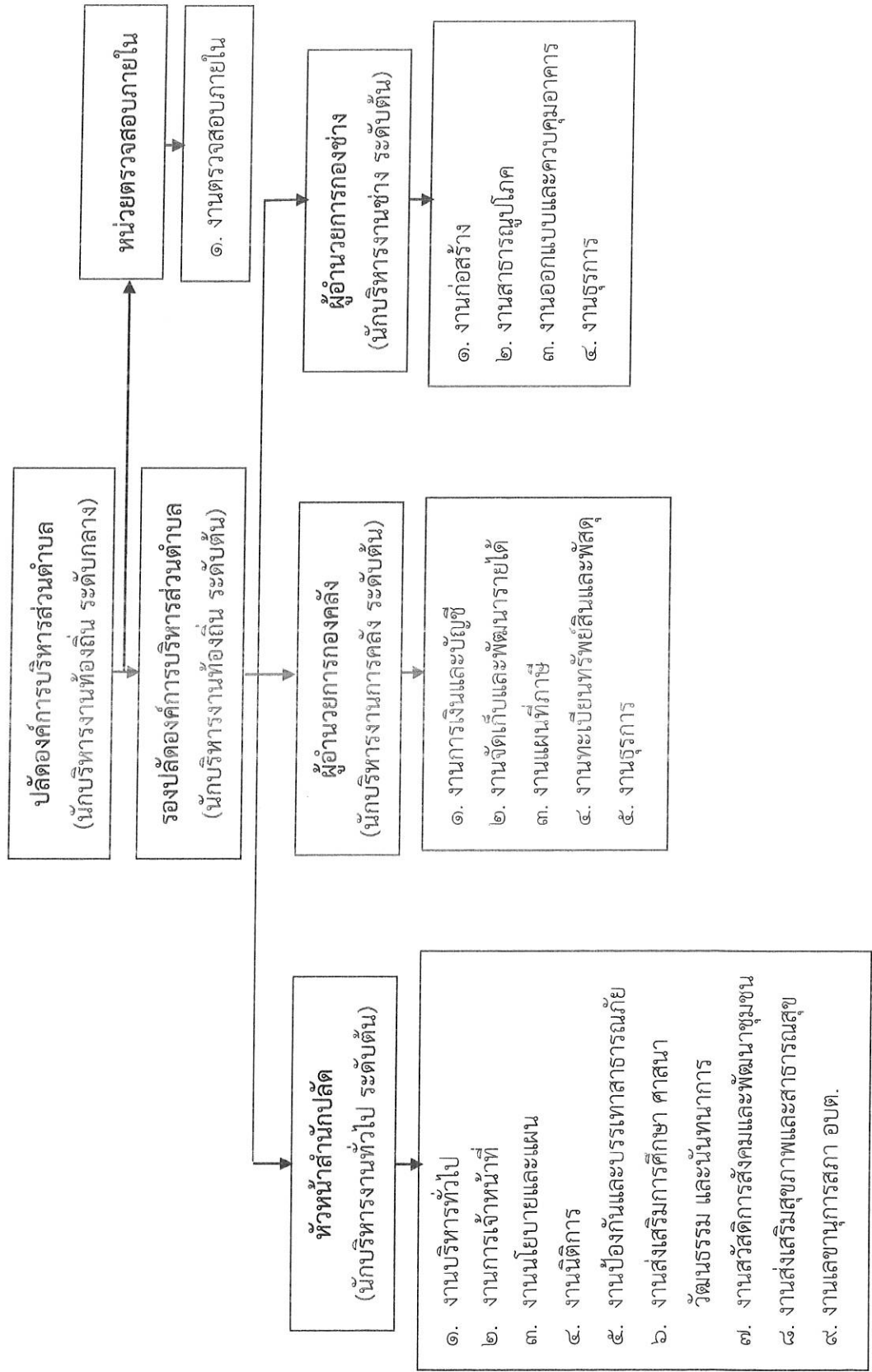
โครงสร้างของหน่วยงาน

จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ได้กำหนดภารกิจหลักและภารกิจรองที่จะดำเนินการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ได้กำหนดตำแหน่งของพนักงานส่วนตำบลให้ตรงกับภารกิจและในระยะแรกการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการที่จะรองรับการดำเนินการตามภารกิจนั้นอาจกำหนดเป็นภารกิจอยู่ในงาน หรือกำหนดเป็นฝ่าย เพื่อให้การบริหารงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน เน้นความยืดหยุ่น กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัวและชัดเจน องค์การบริหารส่วนตำบล จึงได้ทบทวนโครงสร้างของแต่ละส่วนราชการ และมีการปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับบุคลากรที่มีอยู่ในกรอบอัตรากำลัง และสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

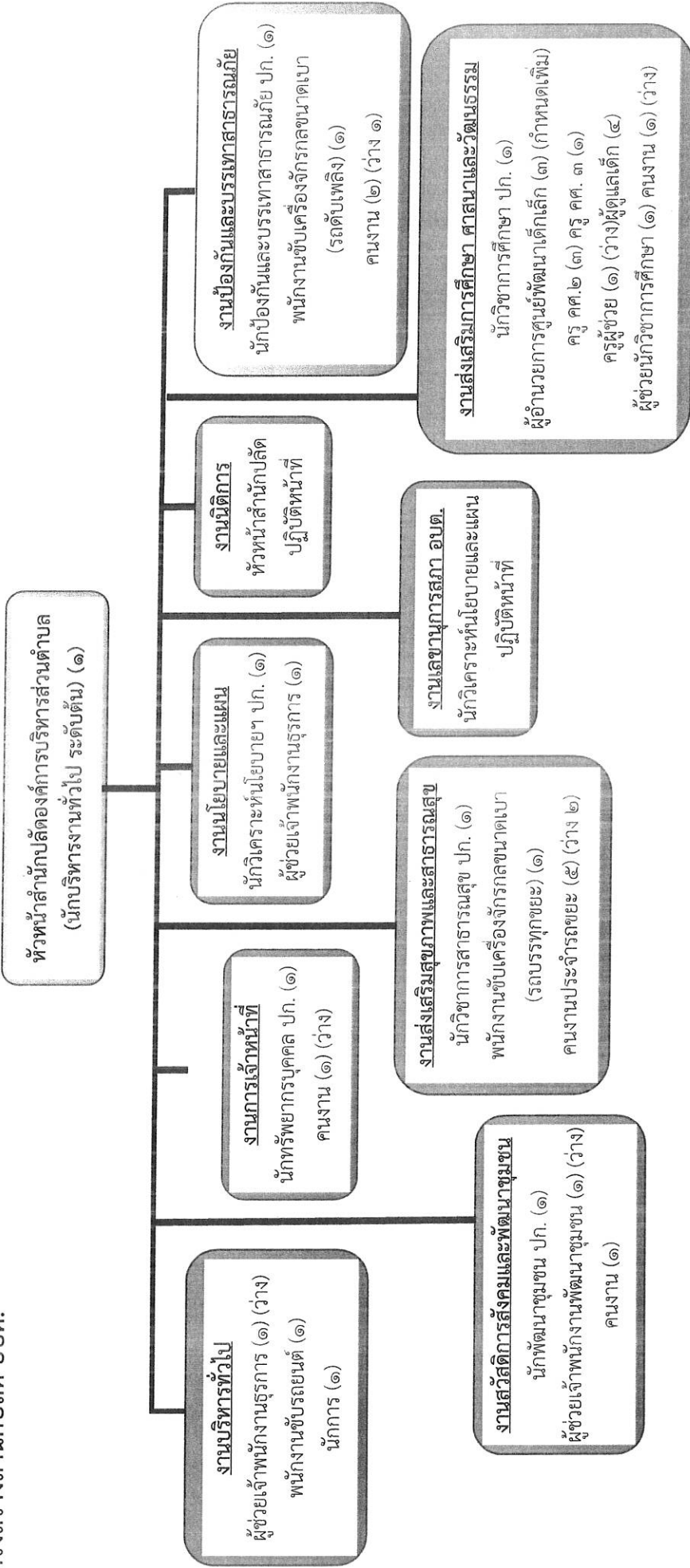

๘.๑ โครงสร้าง โครงสร้างที่ต้องกำหนดส่วนราชการที่มีอยู่เดิมได้แก่ สำนักงานปลัด กองคลัง กองช่าง

กรอบโครงสร้างส่วนราชการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก

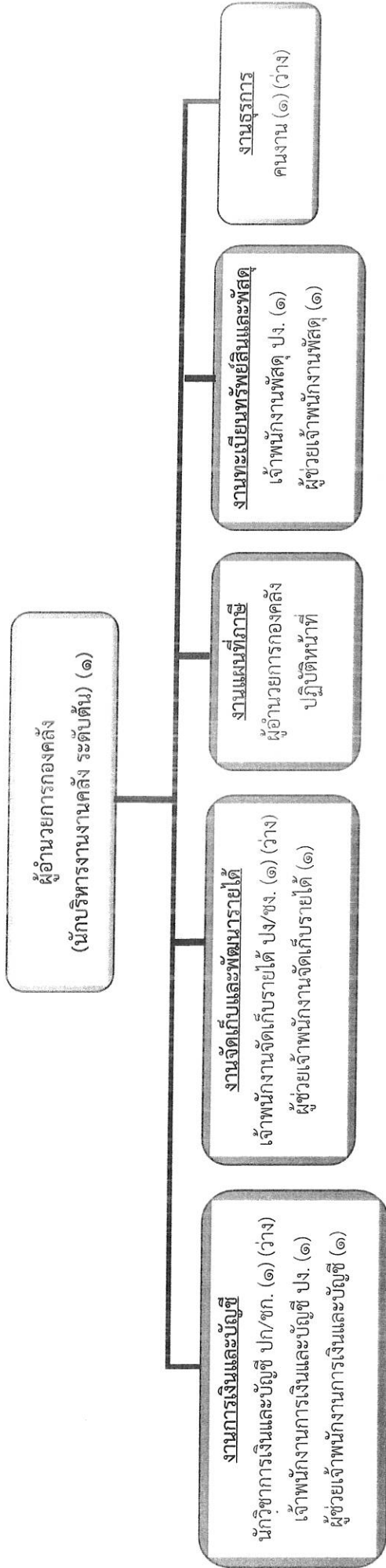
โครงสร้างสำนักปลัด อบต.

ระดับ	อำนาจการท้องถิ่น		วิชาการ		ทั่วไป		ครู			พนักงานจ้าง		รวม		
	ต้น	กลาง	สูง	ปก.	ชก.	ปง.	ชง.	ผอ.ศพด.	คศ.๓	คศ.๒	ครูผู้ช่วย		ทำไป	ภารกิจ
จำนวน	๑			๖				๓	๑	๓	๑	๑๑	๑๑	๓๗

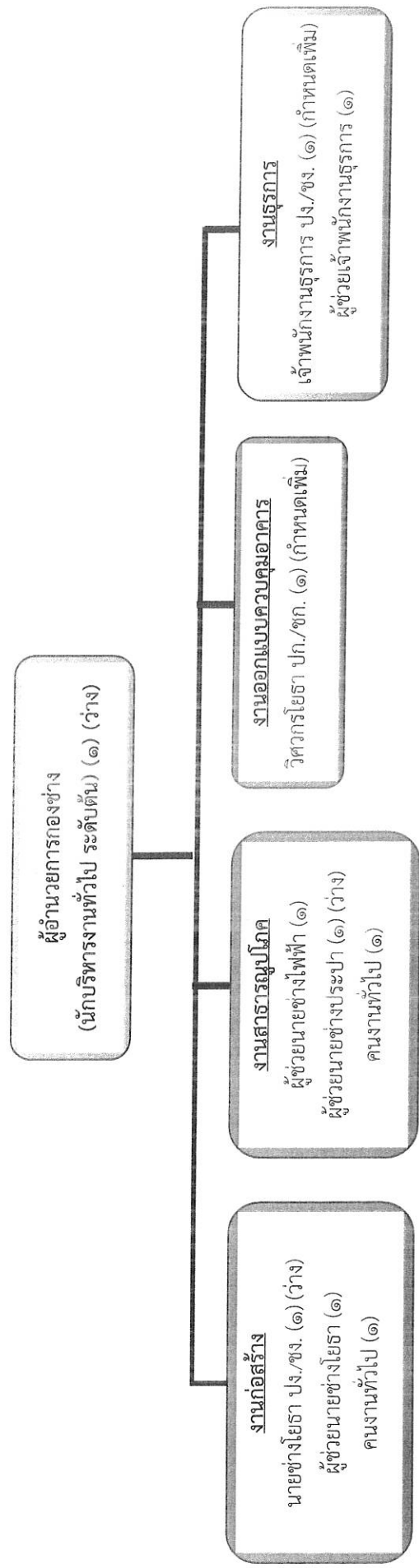

โครงสร้างกองคลัง

ระดับ	อำนาจการท้องถิ่น			วิชาการ			ทั่วไป			ครู			พนักงานจ้าง		รวม
	ต้น	กลาง	สูง	ปก.	ชก.	ชก.	ปง.	ชง.	ผอ.ศพด.	คศ.๓	คศ.๒	ครูผู้ช่วย	ภารกิจ	ทั่วไป	
จำนวน	๑			๑			๓						๓	๑	๔

โครงสร้างกองช่าง

ระดับ	อำนาจการท้องถิ่น			วิชาการ			ทั่วไป			ครู			พนักงานจ้าง		รวม	
	ต้น	กลาง	สูง	ปก.	ชก.		ปง.	ชง.		ผอ.ศพด.	คศ.๓	คศ.๒	ครูผู้ช่วย	ภารกิจ		ทั่วไป
จำนวน	๑			๑			๒							๔	๒	๑๐

บทที่ ๒ ความหมาย

- ± ความหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± ประเภทของความเสี่ยง
- ± ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง
- ± กรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร
- ± วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± การพัฒนาโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± บทบาทและความรับผิดชอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ± ปัจจัยสำคัญการบริหารจัดการความเสี่ยง

บทที่ ๒ การบริหารจัดการความเสี่ยง

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์การต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินของคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด

การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในองค์การได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาด หรือลดโอกาสที่จะทำ ให้องค์การเกิดความเสียหายหรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และมีการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันและควบคุมปัญหาในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติราชการ

ดังนั้น เพื่อให้มีการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตาม ข้อ ๔ ของหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหารและบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ เพื่อดำเนินการตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๕ ของหลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบด้วย การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยง การจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และการพิจารณาบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ทั้งนี้ ในปัจจุบันการบริหารจัดการความเสี่ยงจำเป็นจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันประกอบด้วย ๑๐ หลักคือ

๑. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
๒. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
๓. หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money)
๔. หลักความเสมอภาค (Equity)
๕. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)
๖. หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability)
๗. หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)
๘. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
๙. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
๑๐. หลักนิติธรรม (Rule of Law)

เป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธา และความเชื่อมั่นองค์กรให้แก่บุคคลภายนอกและทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการและภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การบริหารจัดการความเสี่ยงยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและภายในองค์กร นำมาซึ่งการประสานการทำงาน การติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือในการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

นियามการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

ความเสี่ยง หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการในทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง โดยหน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง และต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงและทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ และมีการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละครั้ง

ที่มา : หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง สามารถแบ่งเป็นได้หลายระดับ เช่น สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้อุบัติการณ์ที่จะเกิดความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี

- การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง

- การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบ ให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

- การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งเบาความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกัน การใช้บริการจากภายนอก (Outsource) เป็นต้น

- การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป

- การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้หลายประเภท

- การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน เป็นต้น

- การควบคุมเพื่อให้อุบัติการณ์ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง เป็นต้น

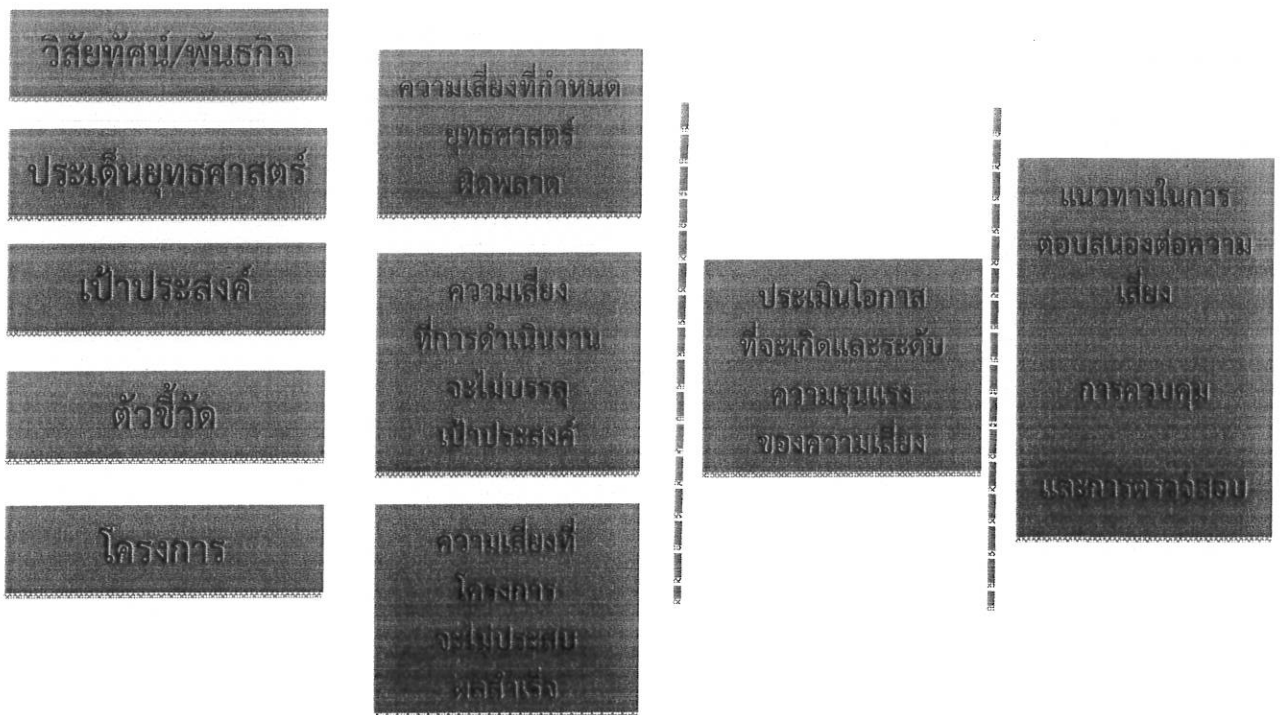
- การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี เป็นต้น

- การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต เช่น การจัดเตรียมเครื่องมือดับเพลิงเพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายให้น้อยลงหากเกิดไฟไหม้ เป็นต้น

การจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) การจัดการความเสี่ยงต้องมองปัญหาความเสี่ยง แบบองค์รวม ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการจากทุกระดับร่วมกัน พิจารณาทั้งความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นพ้องร่วมกันทั่วทั้งองค์กร จึงจะสามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยการคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ นโยบาย ข้อบังคับ ข้อมูลทาง การเงิน และไม่ใช่ทางการเงิน และการปฏิบัติงาน รวมถึงเรื่องอื่น ๆ เช่น ชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

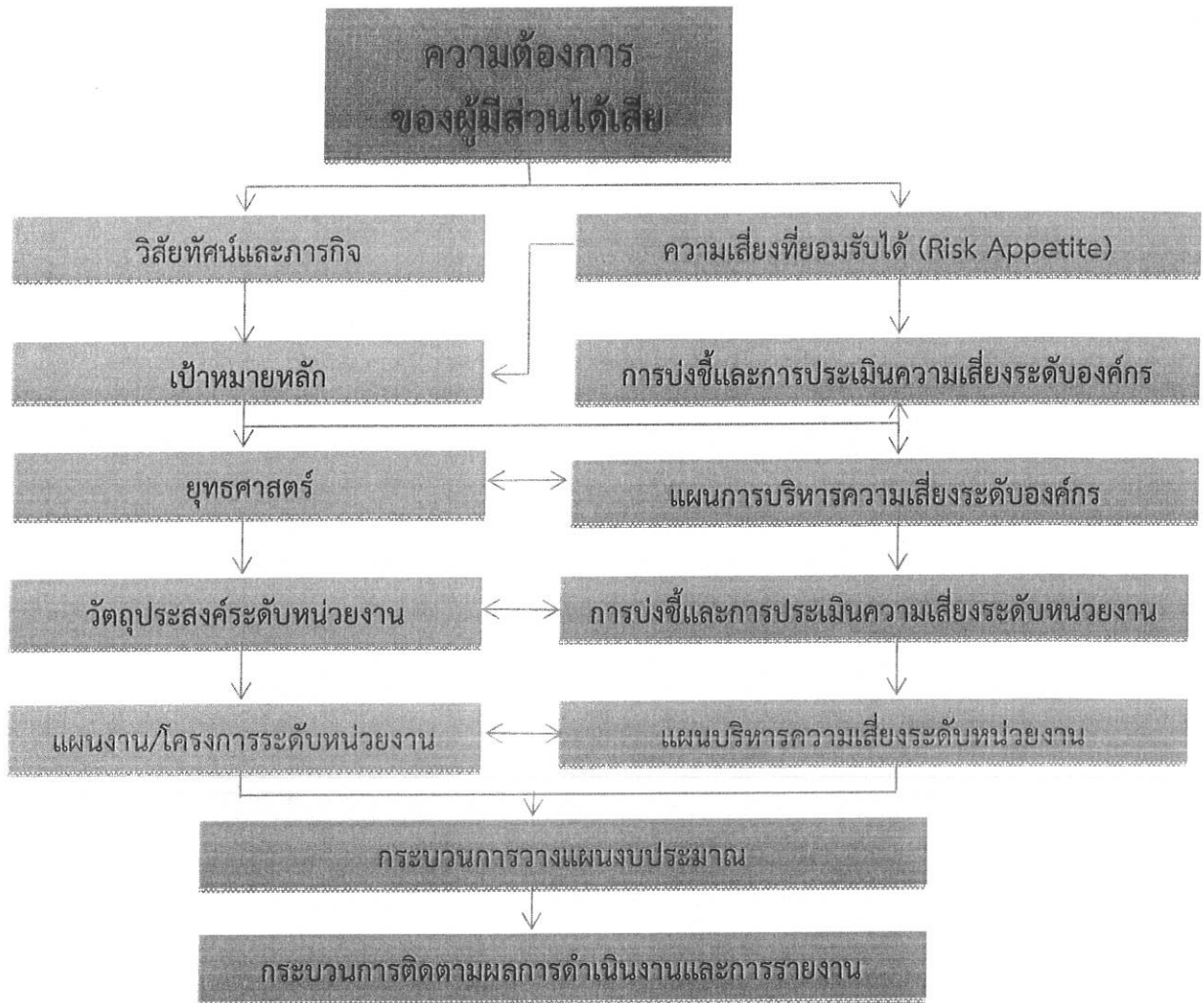
ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการความเสี่ยง

การบูรณาการกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงกับกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเชื่อมโยงกับกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ต่างๆขององค์กร ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และให้ดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อลดระดับความรุนแรงตลอดจนมีการติดตามและรายงานผลการบริหารความเสี่ยง โดยจะต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้หน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานขององค์กร

บทที่ ๓ กระบวนการ บริหารความเสี่ยง

- ✦ ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง
- ✦ การบริหารจัดการความเสี่ยงสากล
- ✦ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ✦ การประเมินความเสี่ยง

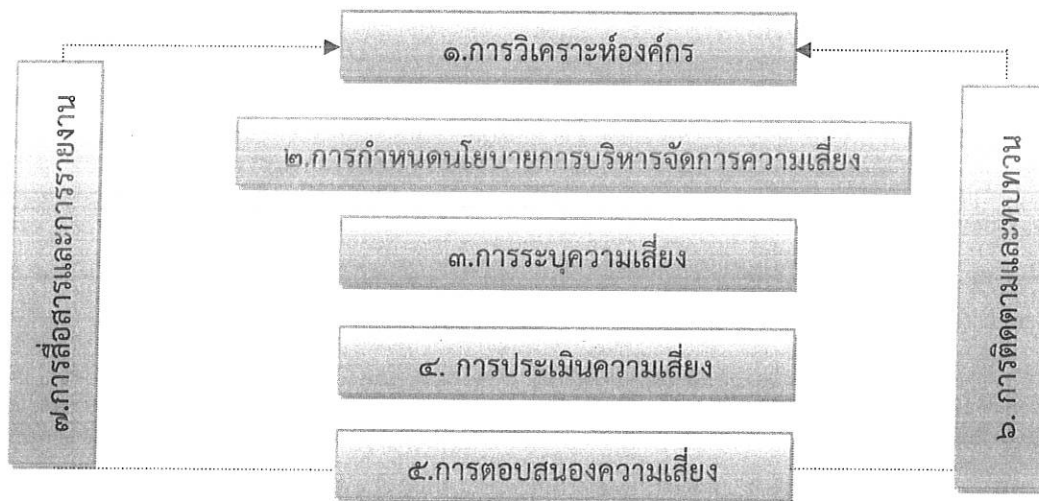
บทที่ ๓

กระบวนการการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์องค์กร
๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การระบุความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. การตอบสนองความเสี่ยง
๖. การติดตามและทบทวน
๗. การสื่อสารและการรายงาน

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีกระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยส่วนใหญ่อประกอบด้วยตามแผนผัง ดังนี้

๑. การวิเคราะห์องค์กร

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ SWOT Analysis การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็ง (S : Strengths) คือ การมองหาจุดเด่น ข้อดีภายในของตำบลบ้านโคก

จุดอ่อน (W : Weakness) คือ การมองหาจุดด้อย ข้อเสียภายในตำบลบ้านโคก

โอกาส (O : Opportunities) คือ ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสในการพัฒนาตำบลบ้านโคก

อุปสรรค (T : Treats) คือ ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตำบลบ้านโคก

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพภายในชุมชนเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคต ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ซึ่งพิจารณาจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครอง และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลปรากฏดังนี้

✦ จุดแข็ง (Strength)

- ๑. เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความพร้อมทางด้านบริการโครงสร้างพื้นฐานและมีขีดความสามารถในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน
- ๒. ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก เป็นที่ตั้งของธุรกิจการค้าและด้านการให้บริการ
- ๓. มีวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยเฉพาะมีความเคร่งในศาสนาและหลักการปฏิบัติ
- ๔. ประชาชน ชุมชน องค์กรเอกชนให้การสนับสนุนส่งเสริมตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๕. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก มีภูมิโนเวศน์ที่เหมาะสมที่จะเป็นท้องถิ่นน่าอยู่และน่าอาศัย
- ๖. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
- ๗. ประชาชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
- ๘. คนตำบลบ้านโคก มีความภูมิใจในความเป็นคนบ้านโคก

✦ จุดอ่อน (weakness)

- ๑. เยาวชนในพื้นที่ไม่ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม
- ๒. ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
- ๓. ความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่นมีน้อย
- ๔. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น
- ๕. เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ
- ๖. ประชาชนขาดความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือตนเอง
- ๗. คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน
- ๘. ระบบประปายังไม่สมบูรณ์ประชาชนให้ข้อมูลแก่ภาครัฐที่ไม่ตรงกับความจริง
- ๙. ปัญหาการคมนาคมขนส่งที่ระรองรับการเดินทาง ของประชาชนระหว่างหมู่บ้าน
- ๑๐. ปัญหาการทำนา เนื่องจากขาดระบบชลประทานที่ดี ทำให้ขาดน้ำจนไม่สามารถทำนาได้
- ๑๑. ปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อมเขตเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ปริมาณขยะ ปัญหาน้ำเสีย และปัญหามลพิษทางอากาศมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอันจะเป็นสาเหตุการทำลายภาพพจน์ของท้องถิ่น และส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

๑๒. องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการจัดระเบียบของท้องถิ่นและขาดการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด

✦ โอกาส (Opportunity)

- ๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจท้องถิ่น ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ เป็นต้น
- ๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
- ๓. รัฐบาลสนับสนุนให้แต่ละท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ฟื้นฟูเผยแพร่ และถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น

๔. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึง

๕. ภาครัฐมีโครงการพัฒนาต่างๆ เป็นจำนวนมากเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

๖. เป็นตำบลที่อยู่ใกล้ตัวอำเภอเมืองปัตตานีเหมาะแก่การประกอบธุรกิจและทำการค้า

๗. รัฐบาลให้การสนับสนุนเรื่องการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนจนถึงปริญญาตรี

๘. ภาครัฐสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานราชการมีคนในพื้นที่ปฏิบัติงาน

๙. มีสภาพพื้นที่ ที่เอื้อต่อการพัฒนา

อุปสรรค (Threat)

๑. สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ในระดับประเทศในระดับภูมิภาคส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่น

๒. การขยายตัวของชุมชนและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในเขตตำบลส่งผลให้ประชาชนมีระดับความต้องการในการบริการสาธารณะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

๓. ความทันสมัยและกระแสวัฒนธรรมต่างชาติทำให้ประชาชนในท้องถิ่น สัมรากฐานทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ และหันไปนิยมวัฒนธรรมการบริโภคมากขึ้น

๔. โครงสร้างของประชาชนในภาพรวมของเขตตำบลบ้านโคกไม่เอื้อต่อการพัฒนา

๕. ประชาชนไม่เชื่อมั่นในระบบราชการ

๖. ความยากจนจึงทำให้เด็กไม่ได้รับการศึกษา

๗. ประชาชนมีหนี้สินเกือบทุกครัวเรือน

๘. ค่าตอบแทนในพื้นที่ต่ำจึงส่งผลให้คนในพื้นที่ ออกทำงานนอกพื้นที่ โดยเฉพาะประเทศ

มาเลเซีย

๙. ปัญหาการลักเล็กขโมยน้อยในชุมชน

๑๐.ขาดความปลอดภัยในชีวิต เนื่องจากมีความไม่สงบในพื้นที่

๑๑.ประชาชนไม่มั่นใจในนโยบายของรัฐบาลและผู้บริหาร

๑๒.ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเมืองการบริหาร

๑๓.ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

PESTLE Analysis การวิเคราะห์ด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technological) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

ด้านเศรษฐกิจ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก จะส่งเสริมสนับสนุน และผลักดันให้มีกระบวนการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ให้กับประชาชนทุกระดับโดยส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามศักยภาพของชุมชน โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สนับสนุนส่งเสริมการลงทุน ด้านพาณิชย์กรรมและเกษตรกรรม โดยสร้างระบบเศรษฐกิจที่ดี และมั่นคง

๒. สนับสนุนส่งเสริมการค้า จัดให้มีศูนย์กลางจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน และอุตสาหกรรมขนาดย่อม

๓. สนับสนุนส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาฝีมือแรงงานให้ประชาชนในตำบล ทั้งอาชีพพื้นฐานและอาชีพเสริม

๔. จัดตั้งและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์ตำบล (OTOP)
๕. สนับสนุนส่งเสริมความแข็งแรงของกลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มเด็ก และกลุ่มเยาวชน
๖. สนับสนุนส่งเสริม มุ่งเน้นการเรียนรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อยกระดับความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์
๗. สนับสนุนการทำเกษตรกรรมโดยนำกระบวนการผลิต และเทคโนโลยี ที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในตำบล
๘. สนับสนุนส่งเสริม ให้มีระบบสหกรณ์ประจำตำบล
๙. จัดตั้งกองทุนกู้ยืม เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นการแก้ปัญหาเบื้องต้น ในการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนในตำบล

ด้านสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบล จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ตำบลบ้านโคกเป็นชุมชนที่ปลอดภัย น่าอยู่และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเยาวชนในตำบลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสร้างโอกาสให้ทุกคนได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีแนวทางดังนี้

๑. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เด็กกำพร้า คนพิการ ผู้สูงอายุ เด็กและสตรี ให้มีโอกาสและสวัสดิการทางสังคมและจัดระบบเบี้ยยังชีพให้เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๒. ส่งเสริมการสร้างชุมชนน่าอยู่ การสร้างความเข้มแข็ง และความสามัคคีของชุมชน
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมในการป้องกันและบำบัดยาเสพติด
๔. สนับสนุนกิจกรรมสร้างระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
๕. สนับสนุนปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ด้อยโอกาส และผู้ยากไร้
๖. ส่งเสริม และเพิ่มคุณค่าของผู้สูงอายุโดยหากิจกรรมและอาชีพเสริม ให้มีรายได้

ด้านกฎหมาย การเมือง การบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก จะส่งเสริมคนดีเข้ามาบริหาร ปกครองบ้านเมืองและบริหารโดยหลักธรรมาภิบาล ซึ่งมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยมีแนวทางดังนี้

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านโดยการ “ร่วมคิด ร่วมแก้ไข ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อประชาชนชาวตำบลบ้านโคกตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนปกป้อง สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

๒. การบริหารราชการโดยเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการบ้านเมือง โดยให้ประชาชนเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

๓. สนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมการบริหารตำบลระหว่างฝ่ายบริหารของตำบล และฝ่ายปกครองของตำบลเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ภายในตำบลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนตำบลบ้านโคก

๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนตลอดจนประสานงาน ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้เกิดความรัก ความสามัคคี และร่วมกันพัฒนาตำบลบ้านโคก

๕. จัดการ สสำรวจ วิจัย ความต้องการและปัญหาในด้านต่างๆ ของประชาชน เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัย มาวิเคราะห์ และนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นแนวทาง และวางแผนการพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนตำบลบ้านโคก

๖. ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการบุคลากร และวิธีการทำงานภายในองค์กร เพื่อมุ่งเน้นการทำงานที่มีประสิทธิผล และการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วยความเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๗. ปรับปรุงการบริหารการคลัง อย่างมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการรักษาวินัยทางการคลัง โดยยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

๘. ส่งเสริมมุ่งเน้นการพัฒนาฝึกรอบรม ให้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน พนักงานตำบล ตลอดจนพนักงานจ้าง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน เพิ่มแนวคิดในการพัฒนาตำบล และรองรับการให้บริการในแต่ละด้านให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๙. สร้างแรงจูงใจ และเพิ่มพูนกำลังใจให้ข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ที่ปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละผลการปฏิบัติงานดีเด่น และเป็นที่ยอมรับ

๑๐. ส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และความรู้ ความสามารถในการป้องกันสาธารณภัย

๑๑. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร เอกสาร วารสารเผยแพร่ กิจกรรมให้ประชาชนได้รับทราบ

๑๒. จัดสถานที่ และก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล และปรับปรุงซ่อมแซมต่อเติม รวมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความน่าอยู่ สะดวกปลอดภัย สำหรับผู้มาติดต่อราชการ และรับรองแขกบ้านแขกเมือง และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของตำบล

ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และกีฬา

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้ และฝึกรอบรมเพื่อให้เกิดปัญญาเป็นทุนในการสร้างงานสร้างรายได้ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาแก่เด็กนักเรียนที่ยากจน และด้อยโอกาส และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาส

๒. สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาของภาครัฐ และการศึกษาด้านศาสนา ทางการศึกษา

๓. ส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล และเข้าถึงเครือข่ายต่างๆ ในการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้ เพื่อเตรียมตัวก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในตำบลบ้านโคก

๔. สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยเด็กๆ ในศูนย์มีสุขภาพที่ดี ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

๕. สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ด้านวัฒนธรรมและประเพณี ของประชาชนในตำบลบ้านโคก

๖. สนับสนุนการแข่งขันกีฬา ทั้งในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ทุกระดับ เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของตำบลบ้านโคก

๗. สนับสนุนให้มีสถานที่เล่นกีฬาและออกกำลังกาย ภายในตำบลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ตำบลบ้านโคก

ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก มุ่งมั่นที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน เพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุน และเกษตรกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความสะอาด ความปลอดภัย และสอดคล้องกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สร้างและบำรุงรักษาถนนทุกสาย ทั้งเส้นทางหลักและทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน โดยจะปรับปรุงให้เป็นถนนที่ได้มาตรฐาน ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในการสัญจรไปมา การขนส่งสินค้าทางการเกษตร และการพาณิชย์ ให้มีความสะดวก ความปลอดภัย และความรวดเร็ว เพื่อเป็นการกระจายความเจริญไปยังทุกพื้นที่ ในเขตความรับผิดชอบ

๒. สร้างและปรับปรุงระบบประปา ให้ได้มาตรฐาน การผลิตน้ำประปา เพื่อให้ประชาชนได้น้ำประปาใช้ในการอุปโภค-บริโภค ตลอดจนขยายเขตการบริการน้ำประปาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบ

๓. ขยายเขตไฟฟ้า ให้ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน และครอบคลุมทุกพื้นที่ในตำบล

๔. ติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และที่สาธารณะ ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ

๕. บริหารจัดการระบบ คูคลอง ให้มีการระบายน้ำที่สะดวก เพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ

๖. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชน

ด้านสาธารณสุขและสภาพแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก จะส่งเสริมและสนับสนุนระบบสาธารณสุข ให้มีประสิทธิภาพและมีความเข้มแข็ง ตลอดจนสร้างระบบสุขภาพที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในตำบลให้มีสุขภาพแข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สนับสนุนส่งเสริม การบริหารงานระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบล ดงมะไฟ ประชาชนตำบลบ้านโคก และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก เพื่อกำหนดแนวทางแผนการทำงาน และพัฒนาคุณภาพด้านสาธารณสุข และการบริการ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลบ้านโคก

๒. สนับสนุนส่งเสริมการให้ความรู้ การบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนตำบลบ้านโคก

๓. สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยและจัดการสุขภาพภาคประชาชน ผ่านกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนตำบลบ้านโคก

๔ สนับสนุนส่งเสริมการป้องกัน ฝ้าระวัง ติดตามสังเกตการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อต่าง ๆ ภายในตำบลบ้านโคก

๕. สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพ อนามัยที่ดี โดยการจัดหาสถานที่ออกกำลังกาย จัดหาเครื่องออกกำลังกายให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย

๖. สนับสนุนส่งเสริมการรับบริการด้านสาธารณสุขให้ประชาชนมีความสะดวก สบาย โดยการจัดการพยาบาลฉุกเฉิน เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินได้อย่างทันที่

๗. สนับสนุนการจัดเก็บขยะ และสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติชุมชน ให้คงสภาพสวยงาม

๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง ด้านต่างๆ ให้อยู่ใน ระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒. ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

ในทิศทาง...

ในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์ แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก รวมถึงการมุ่งเน้นให้ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๓. มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยง ให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน หรือกิจกรรม เป็นการพิจารณาว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงานกิจกรรมและกระบวนการที่ได้ปฏิบัติอยู่ ทั้งในส่วนของงานตามภารกิจประจำและงานตามนโยบายว่า ตอบสนองและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของหน่วยงานรวมถึงคาดคะเนผลผลิต และผลลัพธ์ของแต่ละงานกิจกรรมว่าจะเกิดผลในทางใดโดยพิจารณาได้จากกระบวนการหรือกิจกรรมที่มีความสำคัญของข้อมูลสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตและจากการระดมความคิดเห็นของบุคลากรภายในหน่วยงานจากนั้นระบุปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง ทั้งนี้ในการระบุความเสี่ยง จะต้องพิจารณาแหล่งที่มาของปัจจัยเสี่ยงทั้ง ๒ ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายใน และปัจจัยเสี่ยงภายนอก

๒.๑) ปัจจัยเสี่ยงภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารจัดการ กระบวนการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยีสำหรับการให้บริการ เป็นต้น

๒.๒) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น ภาวะการแข่งขัน กระแสสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเมือง สภาวะเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ภัยธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

แนวทางในการระบุความเสี่ยง

๑. ศึกษา และพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆ โดยพิจารณาทั้งปัจจัยทั้งภายในและภายนอก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. พิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง สรุปประเด็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และสาเหตุของเหตุการณ์หรือความเสี่ยงดังกล่าว ให้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อหารือร่วมกัน หากเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงลบถือเป็นความเสี่ยงที่ต้องประเมินและจัดการ ความเสี่ยงนั้น สำหรับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงบวกเป็นโอกาส ซึ่งควรนำไปพิจารณาอีกครั้งในกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ต้องระบุสาเหตุของความเสี่ยงด้วยทุกครั้ง โดยระบุให้ครบทุกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อให้สามารถกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงให้ได้ตรงกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง และสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. พิจารณาประเภทความเสี่ยง

- ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อทิศทาง หรือภารกิจหลักขององค์กร หรือมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องจาก
การเมือง...

การเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอก ผู้ใช้บริการ ฯลฯ หรือความเสี่ยงที่เกิดจากการ กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

- ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยง เนื่องจากการปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเกิดจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผล กระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ขาดการบริหารโครงการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ การใช้งาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น

- ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสถานะ และการดำเนินการทางการเงิน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง จน กระทบการดำเนินงานขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ เนื่องมาจากการขาดการจัดหาข้อมูล การ วิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงินได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัดสินใจทางการเงิน หรือการ บริหารงบประมาณที่ผิดพลาด ส่งผลกระทบต่อสถานะการเงินขององค์กร

- ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสัญญา และข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น การทุจริต การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา การไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ องค์กรสามารถแบ่งประเภทของความเสี่ยงเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม เช่น ด้านการทุจริต/คอร์รัปชัน ด้านความหยุดชะงักของการดำเนินงาน ด้านการเปลี่ยนแปลงจากสภาพอากาศ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

๔. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์หาสาเหตุของความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง (ความรุนแรง/ความเสียหายทั้งที่เป็น ตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) โดยอาจพิจารณาถึงผลกระทบทางด้านชื่อเสียงขององค์กร ด้านผู้รับบริการ ด้าน บุคลากร ด้านเวลา ด้านความสำเร็จของงาน/กิจกรรม ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน การให้หรือรับสินบน เพื่อ จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

๓.๑ กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) คือ ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับ ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) คือ ระดับของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายตามภารกิจ เป็นการ พิจารณาระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับและระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผล จากการดำเนินงาน ซึ่งสามารถกำหนดได้ ๕ ระดับ ดังนี้